

nd: Fragile
re. A study
tion in six
ean demo-

Affect Party
relationship
al and party
in Storting
9 and 1993.

PKK. Om re-
i Kurdistan

al Economy
lism Versus

mulighets-
ukturer og
analyse av
v mayaene

ernational
ponse or a
A study of
& Tobago.

torbyer som
svenske og
elvtendig-

sialistiske
v den stra-
et i Sverige,
ark og So-
g.

analysis of
omes.

asjonal selv-
s felles arv;
ativ analyse
handlinger.

ngene mel-
76: Et poli-
vå.

urity and na-
alysis of the
ion in the

UTREISENDE STUDENTER SKOLEÅRET 1999 - 2000

ERASMUS

Alisøy Ingvill Wessel	IEP, Aix-en-Provence
Hausberg Mikael	Vrije Univ. Amsterdam
Johannessen Karin	Complutense Madrid
Kirkebø Marianne	Autónoma Barcelona
Kristiansen Silje	Urbino
Kvam Lars Tarald	IEP, Bordeaux
Mauseth May Elin	Autónoma Barcelona
Pedersen Janecke	Keele
Pedersen Jørgen	Central Lancashire
Retterås Rønnaug	Keele
Skjerping Benedicte	Central Lancashire
Wedegge Julie	Bordeaux IV

NORDPLUS

Bjorvatn Reidar	Lund
Norberg Grete	Aarhus

ANDRE AVTALER

Mjanger Are	Purdue
-------------	--------

SOMMERKURS 99

Tvedt Kjetil	Fudan
Myhra Espen	Fudan
Staaland Anette	Fudan

MÅL

IEP, Aix-en-Provence
Vrije Univ. Amsterdam
Complutense Madrid
Autónoma Barcelona
Urbino
IEP, Bordeaux
Autónoma Barcelona
Keele
Central Lancashire
Keele
Central Lancashire
Bordeaux IV

Lund

Aarhus

Purdue

Fudan

Fudan

Fudan

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
Førsteaman. Einar Berntzen
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

3/99

SamPol aktuelt



Tor Skålnes 1960-1999

Tor Skålnes omkom i Vøringsfossen 7. juni.

Tor Skålnes tok hovedfag i sammenliknende politikk i 1987 med oppgaven *Ethnicity, structural impediments and the space for choice. Institutionalising participatory rights in Africa. A comparative political study of Ghana, Senegal, and Zambia.*

I mange år jobbet han på Christian Michelsens Institutt med menneskerettigheter som forskningsfelt, og var medforfatter på årbøker om menneskerettighetene i Norges hovedsamarbeidsland.

I 1993 tok han doktorgraden ved University of California, Los Angeles med en avhandling som i 1995 ble utgitt av Macmillan: *The Politics of Economic Reform in Zimbabwe: Continuity and Change in Development.*

I 1997 ble han ansatt som førsteamanuensis ved Institutt for sammenliknende politikk med utviklingsstudier som spesialområde. Han var allerede da tilknyttet instituttet gjennom bistilling, undervisning, sensurering og veiledning. I vinter var Tor Skålnes på forskningsopphold i Sør-Afrika hvor han arbeidet med et bokprosjekt omkring demokratisering og økonomisk reform.

Skålnes' forskningsinteresser var menneskerettigheter, politisk økonomi, demokratisering og reformpolitikk. Han var forfatter, medforfatter, og medredaktør av flere bøker, og han har også publisert artikler i tidsskrifter som *Journal of Development Studies* og *Journal of Modern African Studies.*

Tor Skålnes var en stimulerende kollega og en forsker som satte høye krav både til seg selv og sine kolleger. Statsvitenskapen og utviklingsforskningen har med Tor Skålnes' bortgang mistet en solid forsker.

Ny bok

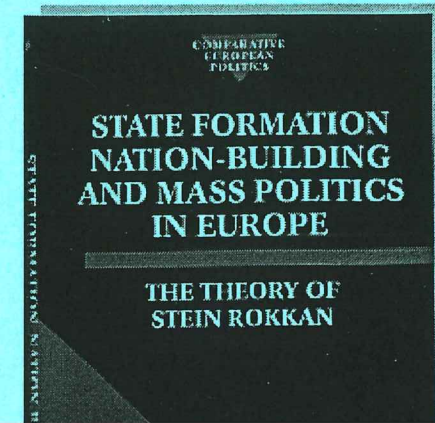
State Formation, Nation-building and Mass Politics in Europe

The Theory of Stein Rokkan.

ste bidrag til samfunnsvitenskapene, hans makro-modell for politisk utvikling i Europa. Rokkan hadde selv planer om et slikt sammenhengende arbeid, men døde (i 1979) før han fikk begynt. Rokkan var en uhyre produktiv forsker, og hans åpenhet og nysgjerrighet ledet ham inn i en permanent prosess for utvikling og revisjon av sine ideer, og frem-

reformulerte og rekonponerte deler av tidligere publikasjoner, endret dem, og la til nye elementer - alltid underveis, uten å nå frem til en endelig konklusjon. Karakteren av Rokkans vitenskapelige arbeider og arbeidsmåter oppmuntret bokens redaktører til ikke å redigere en samling av hans artikler, men å dele dem opp i stykker, å velge ut og rearrangere dem til noe som er kalt 'The' theory of Stein Rokkan i bokens undertittel. Dette kan synes dristig, men redaktørene er overbevist om at Stein Rokkan ville ha likt boken og at boken er laget med respekt for og i samsvar med hans egen filosofi. I lys av samtidige spenninger mellom integrasjon og nasjonal selvhevdelse i Europa, må Rokkans grunnleggende tilnæringsmåte sies å ha stor relevans og viktighet. Boken innledes med et meget omfattende fortolkende essay på 90 sider forfattet av Peter Flora, som en introduksjon til Rokkans tekst, med vekt på dens konsistens og relevans for fremtidig forskning.

Boken er utgitt med økonomisk støtte fra Det samfunnsvitenskapelige fakultetet, Universitetet i Bergen, ARENA-programmet til Norges Forskningsråd, og Mannheim Zentrum für Europäische Sozialforschung.



Sak 46/99

Vedtak: Inneplassen i Christiesgt. 15 navngis til Ordinary Least Square.

Orienteringsmøter for høstsemesteret blir 23. august

Grunnfag kl. 09¹⁵

Mellomfag kl. 10¹⁵

Moscow State University

I uken 25. mai til 2. juni besøkte jeg to viktige samarbeidsinstitusjoner for instituttet vårt i Moskva: Moscow State University of International Relations (MGIMO) og Institute of Comparative Politics under Det Russiske Vitenskapsakademiet. ISP har allerede underskrevet samarbeidsavtale med MGIMO og i høstsemesteret i fjor var hovedfagsstudent Tom Rødseth den første som fikk benytte seg av avtalen. Professorene Michael Ilyin og Andrei Melville har to ganger vært i Bergen og forelest om russisk og sovjetisk politikk og vi har etter hvert fått et godt samarbeidsgrunnlag. Transisjon-teori og forutsetninger for demokrati er sentrale emner ved den nyopprettede School of Political Science ved MGIMO og jeg hold en forelesning for stab og hovedfagsstudenter med vekt på den type integrert tilnærming og bruk av spillteori som vi etterhvert har utviklet her i Bergen. (På forelesningen møtte jeg 'bergensvennen' Viktor Gaiduk med kone som ba meg hilse til kollegene på instituttet!)

Under våre samtaler i Moskva ble man enige om at fire hovedfagsstudenter fra Bergen skal kunne få studere ved MGIMO, mot at vi i Bergen mottar to junior staff fra dem. Inger Cecilie Svendsen reiser over i høst og Kristine Offerdal våren år 2000. Tom Rødseth får også anledning til å være der i høst for å gjøre ferdig datainnsamling til hovedoppgaven. Det er da en 'ledig' plass for en russisktalende hovedfagsstudent år 2000.

I tillegg søker nå to russiske hovedfagsstudenter fra MGIMO å komme til Bergen, med finansiering fra Øst-europa-programmet. Ved MGIMO underviser de i 54 språk! (Dette skyldes at MGIMO under Sovjetiden ble opprettet for å fungere som 'diplomatiskole'. I dag er de mer innrettet mot å være et internasjonalt orientert universitet.) De to som søker seg til Bergen snakker norsk og vil gjerne utnytte studietilbudet hos oss til og få kontakter med norske lærere og studenter.

Ved Institute of Comparative Politics hadde jeg og professor Audun Offerdal fra vårt naboinstitutt i Bergen et møte med professor Timashev som viste seg å være en bekjent av Stein Rokkan. Offerdahl forleste over 'deliberative democracy' og jeg om forskjellen og begrensningene i deterministiske og voluntaristiske tilnærminger i studiet av demokrati-overganger.

Vi ble enige om å komme frem til en gjensidig avtale for fremtidig forskning og utveksling mellom våre institutter. I tillegg ønsket professor Timashev

(og professor Michael Ilyin som er nestleder ved instituttet) at vi skulle organisere en 'joint conference' over temaer omkring geopolitikk og Stein Rokkans Europamodell. Vi vil også kunne bli med på et forskningsprosjekt om demokrati og lokalmakt i Moskva by dersom deres forhandlinger med borgermerster Rusjkov fører frem. Det kan bli spennende forskningsoppgaver der Bergen kan bidra med viktige innspill.

Jeg besøkte også Institutt for USA og Canada-studier etter invitasjon av Anatol Utkin som var i Bergen for to år siden. De ville gjerne at vi skulle lage felles publikasjoner: Norge - Russland med statsvitenskapelige emner som ble skrevet parallelt utfra de to lands forutsetninger.

Det tegner seg altså til å bli god kontakt mellom Moskva og Bergen og den påtroppende Russlandsambassadør for Norge ville gjerne være orientert om våre kontakter og være behjelpelig med praktiske spørsmål. Han kjente godt til MGIMO og oppmuntret oss til å utvikle samarbeidet videre.

Stein Ugelvik Larsen

Hvor ble de av ?

Hvor ble de av? er en spalte hvor uteksaminerte hovedfagskandidater selv forteller hvor de ble av etter at instituttet katapulterte dem ut av sitt gravitasjonsfelt. Bidragene vil kunne gi et inntrykk av variasjonen i kandidatenes yrkesmessige nedslagsfelt. Redaksjonen vil ta i mot både frivillige og pålagte bidrag.

Sjur Holsen

'Sampol -aktuelt' har bedt meg skrive noen ord om hva jeg har gjort siden jeg var ferdig utdannet ved instituttet. Det er sant å si et spørsmål jeg stiller meg selv også - hver eneste dag.

Jeg ble uteksaminert i februar 1997 på en komplett ubegripelig hovedfagsoppgave om europeisk integrasjon og nasjonal identitet. (Sensor Ola Listhaug lovet å bruke den i fotnotene sine. Det var visst en kompliment). På denne tid hadde jeg allerede takket ja til jobb som rådgiver i det herostratisk utskjelt Oslo-firmaet Geelmuyden.Kiese, hvor jeg ble værende i 15 måneder. Det var - avklarende.

I juni 1998 begynte jeg så som aspirant i UD, hvor jeg i øyeblikket jobber med EU-spørsmål. Hvordan det er å skjønne Europa-politikken for en sentrumsregjering har jeg av åpenbare grunner ikke lov til å skrive noe om, men lukk

øynene i et par sekunder og tenk selv. Deretter kan du lukke øynene dine en gang til og tenke det samme som første gang, bare mye mer intenst. Du nærmer deg nå hverdagen min, kollega, og jeg kan bare føye til at dette gjør jeg helt frivillig for omtrent det halve av den lønnen jeg fikk i min forrige jobb. Det vitner om svekkede sjelsevner og fullstendig mangel på økonomisk rasjonalitet, jeg vet det, men så hører jeg da også med blant de veldig få som tross iherdige forsøk ikke en gang klarte å fullføre siv.øk.-studiet ved NHH.

Omtrent her er det vel jeg skal si noe om hvor mye studiet i sammenliknende politikk har hjulpet meg i yrkeslivet. Jeg prøver og prøver, men når sant skal sies, er ikke Tyskland øst for die Elbe særlig nyttig for andre enn de som forsker på Tyskland øst for die Elbe. Jeg har også hatt begrenset nytte av Peter Flora og Ronald Inglehart.

Og likevel: Tiden på sam.pol. har vært en uunnværlig ballast å ha med seg etter at jeg kom ut og fikk oppleve hvor usigelig ensopret, triste og livstrøtte disse menneskene i yrkeslivet egentlig er, selv på presumptivt spennende arbeidsplasser. (Og jeg spør meg: Hvordan må det da være å jobbe i Rikstrykerverket eller Kommunenes Sentralforbund?). Sagt med andre ord: Nå som den langsomme, uavvendelige døden åpenbart har satt inn i form av fast jobb, er det veldig godt å kunne minnes at jeg en gang hadde et liv.

Faktisk blir jeg minnet om dette hver eneste fredag. Ettersom det nå engang er slik at ingen lenger vil bosette seg i Norges egentlige hovedstad, men velger seg Oslo og all den urbane skuffelsen som venter dem her, er det etter hvert fryktelig mange kjente her borte - og fryktelig mange sam.pol.'ere. Fredagene treffes vi på Justisen, hvor vi drikker altfor mye øl, blir sentimentale og rørete, og fører endeløse og dypt irrasjonelle samtaler som om vi fortsatt var studenter. Vi snakker om livet og politikken, om ungdommen og alt som var, om bøker og musikk og reiser og Studvest og Kvarteret og Entzäuberung og verzuilung og for alt jeg vet kanskje til og med om Tyskland øst for die Elbe. Det er gjennomført vakkert - jeg tror nesten jeg vil bruke ordet lykke for å beskrive hva vi føler da. Og vi er sam.pol. dypt, dypt taknemlige for å ha satt oss i stand til all denne deilige, virkelighetsfornektende vidløftigheten.



Norsk Statsvitenskapelig Forening

Norsk Statsvitenskapelig Forening (NSF) avholdt sitt årsmøte 27. mai i tilknytning til den store statsviterkonferansen 1999 som gikk av stabelen 27.-28. mai i Bergen.

Årsmøtet valgte følgende styremedlemmer til NSF's styre:

Leder: Anne Lise Fimreite, NSD

Sekretær: Ragnhild Stolt-Nielsen, Institutt for sammenliknende politikk, UiB

Styremedlem: Jan Oskar Engene, Institutt for sammenliknende politikk, UiB

Styremedlem: Marit Skivenes, LOS-senteret

Styremedlem: Roar Kristiansen, Bergen kommune

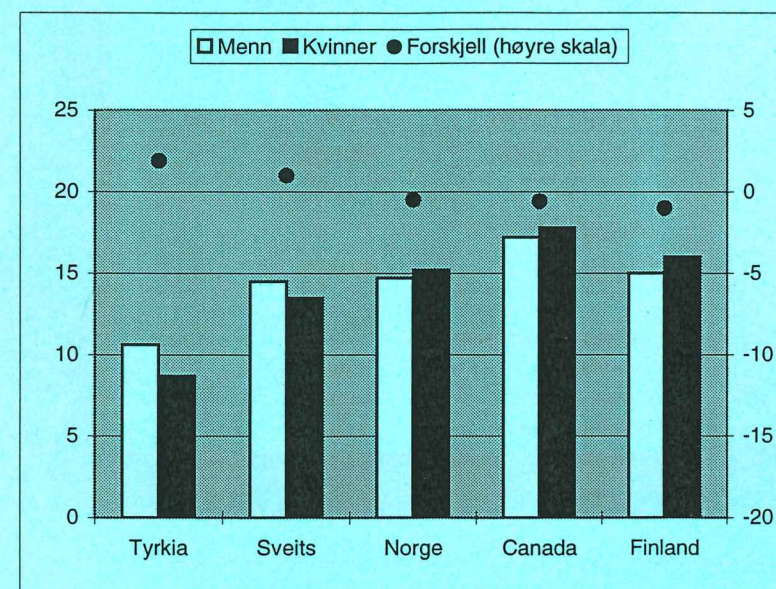
Styremedlem: Nina Cecilie Raaum, Institutt for sammenliknende politikk, UiB

Styremedlem: Ivar Bleiklie (i egenskap av redaktør i Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift) LOS-senteret

Årsmøtet valgte også to styremedlemmer til Nordisk Forbund for statskundskab. Her vil Norge overta ledervervet i løpet av 1999. De to norske styremedlemmene er:

Nina Cecilie Raaum, Institutt for sammenliknende politikk, UiB

John Erik Fossum, Institutt for administrasjon- og organisasjonsvitenskap, UiB



DA KLOKKA KLANG

Forventet skolegang er definert som det totale antall år som et barn kan regne med å være i skolen (se figur). Forventningen er gitt under forutsetning av at tallgrunnlaget for utregningen i dag ikke endrer seg. Man skal likevel være varsom med å sammenlikne aggregerte data på tvers av land. Å sammenlikne utdanning, slik som i figuren ovenfor, er avhengig av at skolegang i år og gradsopnåelse betyr det samme i kvalitet og innhold i et land som i et annet. Den samlede skolegang målt i år behøver heller ikke å stemme med antall avlagte grader fordi flere grader kan overlappes hverandre. Tallene i figuren viser forventet år i skolen, inkludert år som brukes til å ta opp igjen ulike grader.

Statistikkavdeling ved de Forente Nasjoner står ovenfor meget store utfordringer når organisasjonen samler og definerer statistikk på tvers av land. Mye av dette materialet er presentert på organisasjonens hjemmesider <<http://www.un.org>>.

data  **aktuelt**

I samarbeid med Norsk samfunnsvitenskapelig datajeneste NSD vil SampolAktuelt i hvert nummer inneholde en spalte kalt DataAktuelt der vi i fellesskap formidler og kommenterer informasjon om aktuelle datasett og data. Spalten har informasjonsverdi for ulike grupper av lesere av SampolAktuelt, og skal dessuten tjene som inspirasjon for studenter i deres arbeid med semesteroppgaver, essays, og hovedfagsoppgaver. Kontaktperson ved NSD er Gry Henriksen, tlf. 55 21 31 05, fax: 55 96 06 60. E-mail: gry.henriksen@nsd.uib.no. Kontaktperson ved Institutt for sammenliknende politikk er førsteperson Gunnar Grendstad, tlf. 55 58 94 86, fax: 55 58 94 25. E-mail: gunnar.grendstad@isp.uib.no

Notiser

Ragnhild Stolt-Nielsen går ut i fødselspermisjon fra og med 1. juli 1999. Hun ventes tilbake i løpet av år 2000.

Nina Raaum er med virkning fra 1. juni 1999 engasjert som rådgiver i 80% stilling ved Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Sten Berglund har takket ja til tilbud om å bli professor ved instituttet. Han tiltrer 1. juli og vil det første året pendle mellom Bergen og Ørebro.

Gjester

Japan Foundation har innvilget instituttets søknad om midler til å invitere professor Rei Shiratori, President i IPSJ (Institute of Political Studies) i Japan. Shiratori vil sannsynligvis begynne sitt 7 måneders engasjement 1. august 1999.

I september vil professor Andrei Y. Melville fra Department of Political Science, Moscow State University of International Relations, gi tre gjesteforelesninger om russisk politikk for grunnfagsstudentene ved ISP.

Senior Lecturer Juri Ruus fra Universitetet i Tartu vil fra 1. september til 1. desember 1999 være gjesteforsker ved ISP. Ruus' spesialfelt er demokratisering i Baltikum.

